

Sufinansira
Evropska unija

Mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama

Informacije Mreže za odgovorno poslovanje (Mreže RBH) u svrhu obavještanja i pružanja podrške u pogledu zakonodavstva EU o održivim lancima snabdijevanja

Uvodne informacije

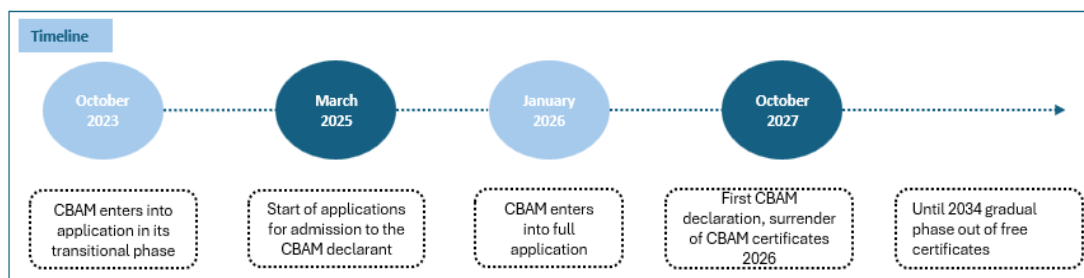
Mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama ([The Carbon Border Adjustment Mechanism - CBAM](#)) ključni je instrument paketa EU „Spremni za 55%“, čiji je cilj smanjenje emisija stakleničkih plinova za 55% do 2030. godine. Osmišljen je kako bi se **spriječilo izmještanje emisija ugljika** određivanjem cijene emisija ugljika nastalih tokom proizvodnje **robe s najvećim emisijama ugljika** koja ulazi u EU. Time se osigurava da uvezeni proizvodi imaju troškove ugljika usporedive s onima koji se primjenjuju na proizvode proizvedene u okviru Sistema EU za trgovanje emisijama (ETS), a istovremeno se potiče čišća industrijska proizvodnja u zemljama izvan EU.

Koji su proizvodi obuhvaćeni?

CBAM se trenutno odnosi na sljedeću robu i njene prerađene proizvode:

Proširenje na dodatne proizvode od čelika i aluminija trenutno je u fazi razmatranja (za potpunu listu pogledajte Aneks I /[Annex I](#)/). Obuhvat se u budućnosti može proširiti i na drugu robu s najvišim emisijama ugljika.

Na koga CBAM utječe?

- **Uvoznici** robe u EU na koju se odnosi CBAM moraju se pridržavati CBAM zahtjeva.
- **Operateri proizvodnih postrojenja** u trećim zemljama su indirektno pogođeni preko svojih kupaca u EU.

CBAM je osmišljen da:

- smanji rizik preseljenja industrijskog sektora EU u zemlje sa nižim klimatskim standardima (izmještanje emisija ugljika)
- podrži ambiciju EU da postane klimatski neutralna do 2050. godine
- zaštiti konkurentnost industrijske proizvodnje EU u ključnim strateškim sektorima
- intenzivira dekarbonizaciju u globalnim lancima vrijednosti

Zahtjevi u okviru CBAM-a

✓ **Ovlašteni CBAM deklarant**

Samo ovlašteni CBAM deklaranti mogu, na godišnjem nivou, uvoziti više od 50 tona robe na koju se odnosi CBAM. Uvoznici sa poslovnim nastanom u državi članici EU moraju podnijeti zahtjev za dodjelu statusa ovlaštenog CBAM deklaranta.

✓ **Certifikati:**

Od 2027. godine pa nadalje (uključujući i retroaktivno za 2026. godinu), uvoznici će biti obavezni da kupe i predaju CBAM certifikate. Cijena ovih certifikata će biti u skladu sa ETS-om Evropske unije.

✓ **Godišnja CBAM deklaracija:**

Godišnja deklaracija za prethodnu kalendarsku godinu mora se podnijeti do 30. septembra. Ova deklaracija mora sadržavati ukupnu količinu uvezene robe, ukupne ugrađene emisije i ukupan broj CBAM certifikata koji treba predati.

✓ **Verifikacija:**

Podaci o emisijama moraju se prikupljati od dobavljača, izračunavati u skladu s metodologijama EU i nezavisno provjeravati. Operateri postrojenja u trećim zemljama mogu se dobrovoljno registrirati u CBAM registru kako bi izračunali ugrađene emisije svojih proizvoda, provjerili ih kod akreditiranih tijela za provjeru/verifikatora i učinili ove informacije dostupnim ovlaštenim CBAM deklarantima. Ako nisu dostupni provjereni podaci, deklaranti mogu koristiti zadane vrijednosti.

✓ **Cijena CO2 u trećim zemljama:**

Ako je cijena ugljika već efektivno plaćena u zemlji porijekla, može se zatražiti odgovarajuće smanjenje broja CBAM certifikata koji se trebaju predati.

Moguće posljedice za dobavljače

Transparentnost: Kupci će sve više tražiti podatke i dokumentaciju o emisijama od dobavljača.

Izbor dobavljača: Kupci mogu favorizirati dobavljače s nižim ugljičnim otiskom, jačim sistemima izvještavanja ili članove CBAM registra.

Povećani troškovi: Veće emisije iz proizvodnje mogu smanjiti konkurentnost na tržištu EU zbog troškova certifikata.

Mogućnosti za dobavljače

Inovacija: Ulaganje u tehnologije s niskim udjelom ugljika može otvoriti dugoročne tržišne mogućnosti.

Snažniji odnos s kupcima: Poboľšan dijalog s kupcima može ojačati povjerenje, kredibilitet i dugoročnu saradnju.

Konkurentnost: Dekarbonizacija i transparentno izvještavanje mogu učiniti dobavljače privlačnijim za kupce iz EU.

Šta ja kao dobavljač mogu učiniti?

- *Upoznati se sa zahtjevima u okviru CBAM-a, jer se podaci o emisijama moraju prikupljati iz informacija koje se mogu pronaći [ovdje](#).*
- *Provjeriti jesu li su moji **kupci ovlašteni deklaranti**.*
- *Uspostaviti sisteme za **mjerenje i izračunavanje ugrađenih emisija vlastitih proizvoda** (u skladu s PRILOGOM IV, Provedbeni akt, [ANNEX IV, Implementing Act](#)).*
- *Dati akreditiranom verifikatoru da **provjeri podatke o emisijama** (u skladu s PRILOGOM VI, Provedbeni akt, [ANNEX VI, Implementing Act](#)).*
- ***Obavijestiti svoje kupce o potrebi za podrškom** u cilju ispunjenja njihovih zahtjeva.*
- *Istražiti **metode proizvodnje s niskim emisijama ugljika** u cilju poboljšanja konkurentnosti.*
- *Dobrovoljno se registrirati u **CBAM registar** (**informacije i link pogledajte [ovdje](#)**).*
- ***Potražiti pomoć struktura podrške** poput službi za odgovorno poslovanje i drugih pružatelja usluga.*